

Casussen

Aruba	2104	(1237*)	bevestigde patiënten
Curaçao	69	(33)	bevestigde patiënten
Sint Maarten	489	(222)	bevestigde patiënten
o Saint Martin:	213	(128)	bevestigde patiënten
Bonaire	9	(4)	bevestigde patiënten
Saba	5	(1)	bevestigde patiënten
Sint Eustatius	4	(1)	bevestigde patiënten

*Vermelding van actieve COVID-19 besmettingen.

ACS - Toelichting Epidemiologische Situatie en Afgekondigde Maatregelen**Aruba**

Er is op Aruba nog steeds een aanhoudende lokale transmissie. De afgelopen week kwamen er ongeveer evenveel nieuwe patiënten bij als vorige week. Het zijn nog steeds voornamelijk jonge personen onder de leeftijd van 45 jaar. Op Aruba zijn negen van de patiënten opgenomen op de intensive care en vijftientig op de COVID-afdeling. Er zijn sinds vorige week op Aruba twee patiënten overleden aan COVID-19 wat het totaal op tien brengt. Aruba is vooralsnog het enige eiland dat opnieuw een avondklok (00:00 – 05:00) heeft ingesteld om verdere verspreiding van het virus te vermijden. De avondklok werd afgelopen donderdag ingevoerd. In de nacht van zaterdag op zondag werden negen mensen opgepakt die zonder toestemming op straat waren. Iedereen die wordt aangehouden moet een boete van duizend Arubaanse florin (ongeveer 500,- euro) betalen. Daarnaast zijn thuisbezoek en -feesten met meer dan vier personen voortaan verboden. Er bestaan gereede zorgen dat van bijna een kwart van de nieuwe besmettingen de bron niet bekend is. De capaciteit van het ziekenhuis is vooralsnog wel in orde volgens de gezondheidsminister, [5.1.2e](#). Onder meer om dat zo te houden is echter wel besloten om over te gaan tot verscherpte maatregelen zoals de avondklok. Daarnaast is recent besloten de zes aan Bonaire geleverde beademingsapparaten (deze worden vervangen) naar Aruba te verplaatsen. De meest recente ontwikkeling die zorgelijk is, is dat er COVID-19 besmettingen zijn vastgesteld in een bejaardentehuis op Aruba. Dat is op vrijdag (28/8) gebeurd. Wat hiervan het gevolg zal zijn, zal in de aankomende tijd blijken.

Curaçao

De nieuwe casussen op Curaçao worden allemaal beschouwd als lokale transmissie en maken deel uit van enkele clusters, welke geen gemeenschappelijke bron hebben. De afgelopen week is er een gestage toename in het aantal COVID-19 besmettingen. Vooralnog blijven echter de gevreesde nieuwe, strengere maatregelen uit. Wel deed de Curaçaose minister-president een dringend beroep op iedereen om alles op alles te zetten om 'te voorkomen dat we terechtkomen in fase 3 of 4'. Curaçao bevindt zich dus in fase twee van de vier fases van het escalatiemodel: een eerste lokale transmissie met een onbekende bron. Fase drie treedt in werking als het aantal clusters – meerdere gevallen die zijn te herleiden tot eenzelfde bron – snel toeneemt of het aantal positieve testen met tien, twintig tegelijk. Leidend bij de beslissing tot opschaling is de capaciteit van het ziekenhuis volgens [5.1.2e](#), [5.1.2e](#). Wel zijn er strengere maatregelen afgekondigd voor horecagelegenheden en supermarkten. Zo mogen er in restaurants in principe 50 bezoekers tegelijk, mits de capaciteit dit toelaat. Ze mogen namelijk slechts de helft van hun capaciteit gebruiken om zo te zorgen dat bezoekers afstand van elkaar kunnen houden. Bezoekers moeten geregistreerd worden. Naar aanleiding hiervan is door de Curacao Restaurant Association een digitaal gastenregistratiesysteem opgezet met een QR-code waarmee gasten zich aanmelden. Ook in supermarkten en toko's zijn de regels verscherpt: er mogen nog slechts 2 personen per huishouden tegelijk naar binnen. Kinderen onder de leeftijd van 16 jaar mogen mee naar binnen. Er mogen 250 bezoekers binnen zijn op hetzelfde moment. Tot slot zijn er thuis maximaal 50 mensen toegestaan en bij *sneks* en bars niet meer dan 25 bezoekers.

Sint Maarten

Op Sint Maarten staat de teller nu op 259 actieve COVID-19 casussen en liggen er vijf personen in het ziekenhuis (waarvan tot nu toe niemand op de IC is opgenomen). Vanuit de overheid is aangekondigd dat de bestaande maatregelen verlengd zijn met 2 weken (bedrijven in de entertainment industrie blijven dicht). Wel is er een uitzondering gemaakt voor wat betreft de sluitingstijd voor restaurants, deze is verplaatst naar middernacht in plaats van 22:00. Deze besluiten geven volgens minister Ludmilla de Weever het land tijd om meer controle te krijgen op de verspreiding van de COVID-19 virus. Uiteraard nemen ze daarbij de beperkingen van de medische capaciteit in ogenschouw.

ACS-diversen

Aruba

De premier van Aruba heeft vandaag aan lokale media bevestigd dat het land geen geld meer heeft om aan al haar verplichtingen te voldoen. Daarbij werd expliciet aangegeven dat er bijvoorbeeld geen financiële middelen zijn om bedrijven te helpen die financieel lijden onder de coronacrisis. Er is vooralsnog ook geen akkoord bereikt met Nederland over een nieuwe lening. Volgens Wever-Croes moet er in ieder geval een akkoord komen voordat de ambtenarensalarissen moeten worden betaald op 24 september a.s. Zowel vanuit de medische sector, de kamer van koophandel en brancheorganisaties in de toeristische sector is er de roep om akkoord te gaan met de voorwaarden die zijn gesteld vanuit Nederland. De regering is op meerdere wijze op het hart gedrukt in te gaan op het aanbod dat op tafel ligt.

Curaçao

Uit de cijfers over de eerste zes maanden van dit jaar blijkt dat Curaçao afkoerst op een tekort van 687 miljoen gulden over heel 2020. De overheidsschuld is inmiddels opgelopen tot 3,1 miljard gulden. Het land heeft een negatief eigen vermogen dat naar nu blijkt vorig jaar als is opgelopen tot 377 miljoen. Ondanks dat er nog geen akkoord is met Nederland heeft de regering wel alvast ter waarde van 540 miljoen gulden aan leningen ingeboekt. Volgens de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) is de verwachting voor 2020 dat de lokale economie vooral als gevolg van de coronacrisis met maar liefst een vijfde zal krimpen (-20,4 procent). Daarentegen verwachten ze wel in 2021 dat er een positieve economische ommekeer zal volgen van +6,6% voor Curaçao. Dat blijkt uit de 'Outlook 2021' in de gepubliceerde ['Note Economic Developments Curaçao'](#). De CBCS gaat er hierbij van uit dat naast in de toeristische sector en de olieraffinage er volgend jaar eveneens weer meer verdiend gaat worden aan bunkering-activiteiten, scheepsreparatie en transport. In lijn met meer toeristische vraag en private investeringen, zal ook de import weer stijgen volgend jaar.

De verwachting dat de olieraffinage zou toenemen heeft onder andere te maken met het feit dat de Project Management Organisatie (PMO) van Refineria di Kòrsou (RdK) onlangs bekend heeft gemaakt dat er 13 geïnteresseerden in de overname van de olieraffinaderij. Zij zijn uitgenodigd om vóór 5 oktober 2020 een zogenoemde 'non-binding proposal' in te dienen. De optimistisch ingestelde PMO-team hoopt op het sluiten van een deal begin 2021. Uiterlijk in december van 2020 zal aangekondigd worden met welke partij verder onderhandeld zal worden om tot een operator te komen voor de raffinaderij.

Sint Maarten

De minister van Onderwijs heeft aangekondigd dat de scholen de komende tijd niet open zullen gaan en alleen online les gegeven wordt. Dit is een zeer zorgelijk ontwikkeling aangezien scholen, naast onderwijs, voor veel kinderen ook een sociaal (vang)net zijn. De minister communiceert niet over welke stappen nog nodig zijn om onlineonderwijs mogelijk te maken.

Op het gebied van de rechtshandavingsketen wordt aangegeven dat het criminaliteitsbeeld tot nu toe over het algemeen normaal is maar dat er wel een sterke toename is van huiselijk geweld. Mogelijk is de "schoolsituatie" hier mede debet aan (kinderen moeten thuisblijven, ouders kunnen niet naar werk). Ook komen er signalen binnen dat organisaties binnen de rechtshandavingsketen openstaande rekeningen niet (op tijd) kunnen voldoen. In de gevangenis zijn de afgelopen week meerdere medewerkers positief getest en zijn daarnaast 10 bewaarders in quarantaine geplaatst. Tot nu toe heeft geen van de gevangenen symptomen ontwikkeld.

Bezoek Staatssecretaris van BZK aan Bonaire en Curaçao

Op zondagavond 30 augustus jl. is staatssecretaris Knops aangekomen op Bonaire voor een kort werkbezoek. Samen met de wRV heeft hij naast gesprekken met de gezaghebber, leden van het bestuurscollege en de eilandsraad, onder meer gesproken met de programmamanager van het bestuursakkoord, de KvK, ondernemers, de voedselbank, Stinapa, medewerkers van P-direkt en young professionals. Ook is de staatssecretaris in gesprek gegaan met de directie van het ziekenhuis over de COVID-19-crisis. Dinsdag aan het einde van de middag is Knops naar Curaçao gevlogen om daar zijn werkbezoek voort te zetten. Zijn komst was reeds aangekondigd en heeft bij een aantal wel de gemoederen beziggehouden. Zo zijn er door verschillende groepen bescheiden manifestaties aangekondigd, zowel voor als tegen de standpuntbepaling van Nederland rondom de landspakketten en de Caribische hervormingsentiteit. Daarnaast heeft vooral de MAN-fractie van de Staten van Curaçao zich expliciet uitgelaten over het feit dat de bewindspersoon niet ingaat op de uitnodiging om met de Staten in gesprek te gaan. Parlementariër Giselle McWilliam spreekt schande hiervan en zegt dat hij liever inspeelt op het sentiment van de bevolking door voedselpakketten te gaan uitdelen. De premier van Curaçao heeft een filmpje opgenomen waarin hij verzoenende woorden uitspreekt en aangeeft van het bezoek gebruik te willen maken om samen tot een resolutie te komen van de uitstaande onderhandelingspunten.

Er staan voorts gesprekken gepland met Gouverneur mw. Lucille George-Wout en minister-president 5.1.2e. De staatssecretaris brengt o.a. een bezoek aan het Rode Kruis en de Voedselbank in het kader van de Nederlandse coronahulp. Verder wordt er een bezoek gebracht aan diverse wijken, waarbij gesproken wordt met vrijwilligers van ngo's en buurtcentra. Ook staat een bijeenkomst met stakeholders, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld over het herstel van de economie en het bestuur op het programma.

CN-Toelichting Epidemiologische Situatie en Afgekondigde Maatregelen Bonaire

Op 26 augustus jl. heeft de regeringscommissaris bekend gemaakt dat er een nieuwe casus op Sint Eustatius is. Het betreft een inwoner die was teruggekeerd uit de Dominicaanse Republiek en zich al in quarantaine bevond en na de positieve testuitslag in isolatie.

Ook Bonaire heeft, nadat begin juli voor het laatst nieuwe besmettingen waren vastgesteld, weer te maken met actieve besmettingen. Op 27 augustus jl. is door het openbaar lichaam Bonaire bekend gemaakt dat er een besmetting is geconstateerd. Dit betrof een inwoner die zich i.v.m. klachten had laten testen en geen reishistorie had. De persoon in kwestie is al bijna hersteld. Een dag later, de 28^e, is er nog een casus bijgekomen. Deze tweede casus betreft een inwoner die recent op Curaçao is geweest, de persoon in kwestie is in het ziekenhuis opgenomen.

De gezaghebber van Bonaire heeft op 28 augustus jl. een videoboodschap uitgebracht en daarbij onder meer aangegeven dat alle activiteiten waar al een vergunning voor is verstrekt opnieuw worden bekeken en dat de vliegverbinding met Curaçao vooralsnog in stand blijft. Ook heeft de gezaghebber wederom een beroep op iedereen gedaan om de (hygiëne)voorschriften in acht te blijven nemen.

Vandaag, 1 september, heeft het openbaar lichaam Bonaire bekend gemaakt dat er twee nieuwe besmettingen zijn vastgesteld. Hiermee komt het totaal aan actieve besmettingen op Bonaire op vier. Voor de nieuwste casussen geldt dat het bron- en contactonderzoek gaande is. Eén van de twee personen zat al in quarantaine en is toen getest, de andere persoon heeft zich laten testen in de drive thru.

De gezaghebber heeft tijdens de persconferentie op 1 september aangegeven dat er naar aanleiding van de nieuwe besmettingen extra maatregelen zullen worden getroffen. Zo zal de air bubbel/vliegverbinding met Curaçao met ingang van vrijdag 4 september a.s. worden beëindigd. Daarnaast heeft de gezaghebber aangekondigd dat reizigers die vanuit E. NL/vanaf Schiphol binnenkomen met ingang van maandag 7 september a.s. in quarantaine moeten als zij geen negatieve testuitslag kunnen overleggen. Ook op het eiland worden zaken aangescherpt. Zo zal er weer een maximum worden gesteld aan het aantal personen in publieke ruimten en bij publieke bijeenkomsten (max. 50), mogen er bij privéfeesten slechts 25 personen aanwezig zijn, mogen evenementen met zang, dans, muziek geen doorgang vinden en mag er geen publiek meer aanwezig zijn bij sportevenementen.

CN-diversen

Noodverordeningen

Zowel Sint Eustatius als Bonaire als Saba hebben op 31 augustus jl. aangekondigd de reeds geldende maatregelen met een nieuwe noodverordening te verlengen tot respectievelijk 30 september en 1 oktober. Voor Bonaire betekende dit 1,5 meter afstand bij groepen van 3 personen of meer, het overleggen van een gezondheidsverklaring bij aankomst op Bonaire en quarantaine indien met komt uit een hoog risicogebied. Gelet op de nieuwe casussen is er echter een nieuwe noodverordening met daarin meer maatregelen opgesteld, dinsdagavond 1 september (zie hierboven).

De maatregelen uit de [noodverordening van Sint Eustatius](#) en Saba blijven hetzelfde en zien vooral op de buitengrens. Zo is inreizen enkel toegestaan voor ingezetenen, medisch reisverkeer binnen het Koninkrijk, essentiële werkers, Stataanse/Sabaanse studenten die in Nederland studeren en toeristen uit gebieden met een vergelijkbare epidemiologische situatie. Afhankelijk van de reisgeschiedenis kan er een quarantaineverplichting gelden.

Reisverkeer naar CN, gezamenlijk brief openbare lichamen naar VWS

Op 28 augustus jl. hebben de drie openbare lichamen een gezamenlijke brief gestuurd aan de staatssecretaris van VWS. In deze brief vragen de eilanden aandacht voor het belang tot wijziging van de Wet publieke gezondheid voor het opleggen van een quarantaineverplichting voor personen die uit hoog risico gebieden Bonaire, Saba of Sint Eustatius binnen reizen. Daarnaast pleiten de openbare lichamen voor het gebruik van de noodverordeningen als terugvaloptie bij inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving en voor invoering van het verplicht testen voor reizigers die naar CN afreizen. Deze onderwerpen zullen tijdens een VC op 3 september a.s. met de staatssecretaris worden besproken.

Verlenging vliegverbod

Op 28 augustus jl. heeft de Minister van IenW de TK bericht de al geldende restricties voor luchtverkeer met passagiers naar CN te verlengen tot 1 oktober 2020. Klik [hier](#) voor de brief.

Steun- en herstellpakket CN

Op 28 augustus jl. heeft het kabinet de TK geïnformeerd over het [vervolg op de eerste twee noodpakketten](#). Uitgangspunt blijft dat voor CN een vergelijkbare benadering wordt gekozen als E. NL. Dit brengt met zich mee dat de tijdelijke subsidieregeling loonkosten en inkomensverlies met negen maanden wordt verlengd. Tevens is aangekondigd dat de eerdere maatregel tot tijdelijke verlaging van de tarieven voor energie, telecom en drinkwater wordt verlengd met een jaar en daarmee tot 1 januari 2022. Voor al deze maatregelen geldt dat voor afloop zal worden bezien hoe verder vorm te geven aan (afbouw van) de steun.